

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/134/2006

O POLITYCE POLSKI W UNII EUROPEJSKIEJ

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, WRZESIEŃ 2006

PRZEDRUK I ROZPOWSZECHNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

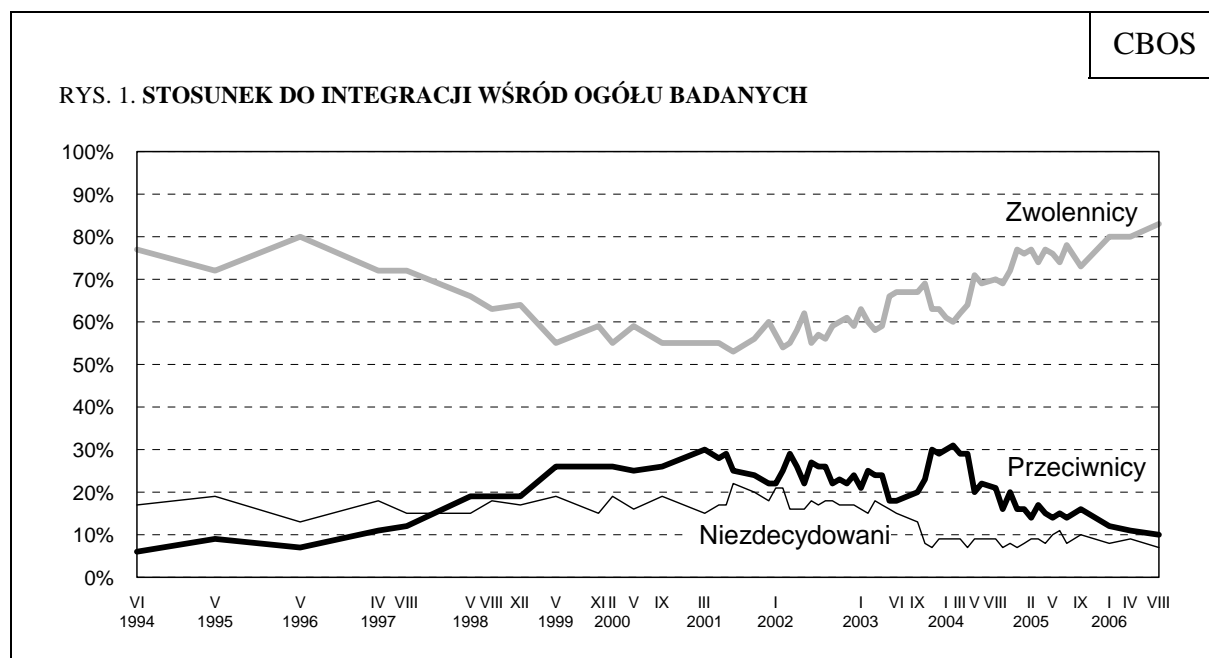

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
28 września 2005 roku

Od czasu przystąpienia Polski do Unii Europejskiej społeczne poparcie dla naszego członkostwa w tej organizacji systematycznie rośnie. W sierpniu¹ było najwyższe, odkąd prowadzimy pomiar (83%, czyli o 3 punkty procentowe więcej niż w kwietniu 2006 roku, niemal po dwóch latach członkostwa, a o 19 punktów więcej niż w przeddzień akcesji, w kwietniu 2004 roku). Obecnie tylko co dziesiąty badany (10%) zalicza się do przeciwników integracji. Od kwietnia 2004 roku ich liczba zmniejszyła się prawie o dwie trzecie.

Tabela 1

Stosunek do integracji wśród ogółu badanych	Wskazania respondentów według terminów badań																		
	III	IV	V	VI	VIII	IX	X	XI	XII	II	III	IV	V	VI	VII	IX	I	IV	VIII
	2004									2005						2006			
	w procentach																		
Zwolennicy	62	64	71	69	70	69	72	77	76	77	74	77	76	74	78	73	80	80	83
Przeciwnicy	29	29	20	22	21	21	20	16	16	14	17	15	14	15	14	16	12	11	10
Niezdecydowani	9	7	9	9	9	10	8	7	8	9	9	8	10	11	8	10	8	9	7

¹ Sondaż „Aktualne problemy i wydarzenia” (195) przeprowadzono w dniach od 4 do 7 sierpnia 2006 roku na liczącej 952 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Poparcie dla integracji zdecydowanie dominuje we wszystkich analizowanych grupach społeczno-demograficznych. Kategorią, w której liczba przeciwników jest stosunkowo największa, są przede wszystkim osoby z wykształceniem podstawowym. Co szósta spośród nich nie popiera integracji. Większą niż w innych grupach liczbę przeciwników członkostwa Polski w UE znajdujemy też wśród mieszkańców wsi i małych miast, rolników, robotników niewykwalifikowanych i bezrobotnych, a także wśród emerytów i rencistów. Sprzeciw wobec integracji wyraża mniej więcej co siódmy badany z tych grup. Warto też zwrócić uwagę, iż odsetek przeciwników obecności naszego kraju w Unii jest dwukrotnie większy wśród mieszkańców wsi i małych miast niż wśród ludności miast średnich i dużych (patrz tabele aneksowe).

Akceptacja integracji jest niemal powszechna w elektoratach wszystkich ugrupowań politycznych cieszących się obecnie największym poparciem społecznym, także tych, które przed wejściem Polski do UE były sceptycznie nastawione do tego projektu. Również postawy osób niezamierzających uczestniczyć w wyborach, a więc biernych politycznie, nie odbiegają od postaw wobec Unii w pozostałych elektoratach.

Tabela 2

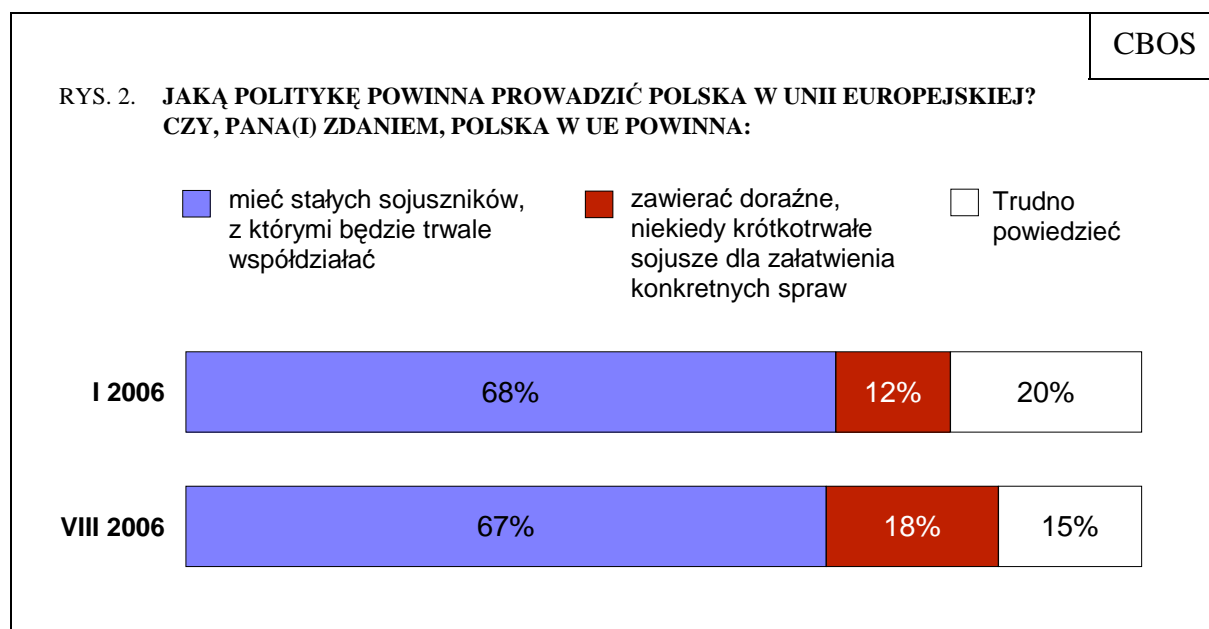
Potencjalne elektoraty	Stosunek do członkostwa Polski w Unii Europejskiej		
	zwolennicy	przeciwnicy	niezdecydowani
	w procentach		
SLD	100	0	0
PO	92	6	2
PiS	85	9	6
LPR*	82	14	4
Samoobrona	80	15	5
Niezdecydowani	80	12	8
Niezamierzający głosować	79	13	8

* Dane dotyczące tej partii należy traktować ostrożnie ze względu na niewielką liczebność jej zwolenników w badanej próbie

Można więc powiedzieć, że stosunek do członkostwa Polski w Unii Europejskiej, który jeszcze niedawno był elementem polemiki między partiami, obecnie przestał już być argumentem w walce o głosy wyborców.

Przy niemal powszechnej społecznej akceptacji przynależności Polski do Unii Europejskiej istotne staje się pytanie, jaka polityka wewnątrz Unii jest zdaniem badanych najwłaściwsza dla naszego kraju? Czy Polska powinna w sposób trwały współdziałać z niektórymi państwami członkowskimi, dążyć do pozyskania stałych sojuszników czy też raczej porozumiewać się z poszczególnymi krajami w celu załatwienia konkretnych spraw, nawiązywać doraźną, krótkotrwałą współpracę.

Kwestię tę poruszaliśmy w tym roku dwukrotnie. Okazało się, że Polacy mają dość utrwaloną wizję postępowania Polski w UE. Zarówno w styczniu, jak i w sierpniu tego roku wyraźnie przeważała opinia, że polityka naszego kraju powinna bardziej opierać się na w miarę trwałym współdziałaniu z wybranymi państwami niż jedynie na doraźnych porozumieniach dotyczących konkretnych spraw.

Dwie trzecie badanych uważa, że nasz kraj powinien pozyskiwać wśród członków Unii Europejskiej sojuszników, z którymi łączyłoby Polskę więcej niż jedynie doraźna wspólnota interesów w konkretnych sprawach. Wyrażaniu takiej opinii sprzyja wyższy poziom wykształcenia, natomiast pogląd przeciwny, według którego Polska powinna zawierać jedynie doraźne porozumienia w konkretnych sprawach, jest jednakowo częsty bez względu na poziom wykształcenia. Deklarowany stopień zainteresowania polityką nie ma jednoznacznego wpływu na poglądy w tej sprawie.

Ujawniają się natomiast pewne różnice w poglądach na politykę Polski w ramach Unii Europejskiej między zwolennikami poszczególnych partii politycznych.

Tabela 3

Potencjalne elektoraty	Czy Polska w UE powinna:		
	mieć stałych sojuszników, z którymi będzie trwale współdziałać	zawierać doraźne sojusze dla załatwienia konkretnych spraw	Trudno powiedzieć
	w procentach		
SLD	84	6	10
PO	74	20	6
Samoobrona	73	13	14
PiS	66	23	11
LPR*	49	27	24
Niezdecydowani	61	19	20
Nie zamierzający głosować	63	17	20

* Dane dotyczące tej partii należy traktować ostrożnie ze względu na niewielką liczebność jej zwolenników w badanej próbie

W elektoracie SLD szczególnie rzadko podzielany jest pogląd, że na forum UE Polska powinna się ograniczyć jedynie do doraźnych porozumień z innymi państwami w celu załatwienia konkretnych spraw, najwięcej zwolenników ma natomiast pogląd przeciwny. Z kolei w elektoracie LPR znajdujemy wyraźnie mniej osób, które uważają, że Polska powinna mieć stałych sojuszników wśród państw Unii.

W tym miejscu nasuwa się pytanie, z jakimi państwami Polska powinna przede wszystkim trwale współpracować w ramach Unii Europejskiej. Badanym uważającym, iż Polska powinna mieć w tej organizacji stałych sojuszników, z którymi będzie trwale współdziałać, zadaliśmy otwarte pytanie, jakie państwa mają na myśli. Odpowiadając badani wymieniali je sami i bez żadnych sugestii.

Połowa ogółu ankietowanych, czyli aż trzy czwarte pytanych o tę sprawę wymieniło Niemcy jako kraj, z którym Polska powinna trwale współdziałać w ramach Unii Europejskiej. Następne w kolejności to Francja (wymieniana przez jedną trzecią ogółu) oraz Wielka Brytania (przez jedną czwartą). Inne kraje wymieniano już znacznie rzadziej. Na czwartym miejscu znalazły się Czechy, które wymienił niemal co dziesiąty ankietowany. Hiszpanię, Włochy i Słowację wymienił mniej więcej co dwudziesty.

		CBOS
Z jakimi państwami, przede wszystkim, Polska powinna trwale współdziałać w ramach Unii Europejskiej?	Zwolennicy poglądu, że Polska powinna mieć stałych sojuszników (N=635)	Ogół badanych (N=952)
Niemcy	73%	49%
Francja	47%	31%
Wielka Brytania	37%	25%
Czechy	14%	9%
Hiszpania	8%	6%
Włochy	7%	5%
Słowacja	7%	4%
Węgry	4%	3%
Holandia	3%	2%
Belgia	3%	2%
Litwa	2%	1%
Szwecja	1%	1%
Irlandia	1%	1%
Austria	1%	1%

* Procenty nie sumują się do 100, ponieważ badani mogli wymienić więcej niż jedno państwo

Dwa lata po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej społeczne poparcie dla naszego członkostwa w tej organizacji osiągnęło nienotowany dotychczas poziom – 83%. Tylko co dziesiąty badany jest przeciwnikiem obecności naszego kraju w UE.

Jedynie 18% ankietowanych uważa, że polityka Polski we Wspólnocie powinna się opierać na doraźnych, krótkotrwałych porozumieniach z innymi państwami w celu załatwienia konkretnych spraw. Niemal cztery razy częściej (67%) podzielany jest pogląd, że Polska powinna mieć w Unii stałych sojuszników, z którymi współdziałanie miałoby bardziej długotrwały charakter.

Wśród państw, które – zdaniem badanych – Polska powinna pozyskać dla trwałej współpracy, wymieniano najczęściej największe kraje europejskie, przede wszystkim Niemcy, a w następnej kolejności Francję i Wielką Brytanię. Inne kraje wymieniane były znacznie rzadziej. Spośród państw naszego regionu najczęściej wymieniano Czechy, a także Słowację i Węgry.

Opracował
Michał STRZESZEWSKI

A N E K S

Tabela 1. Czy osobiście popiera Pan(i) członkostwo Polski w Unii Europejskiej czy też jest Pan(i) temu przeciwny(a)?
(%)

	Popieram	Jestem przeciwny	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	83	10	7	951
Płeć				
Mężczyźni	87	10	3	451
Kobiety	80	11	9	501
Wiek				
18-24 lat	91	8	2	138
25-34	87	9	4	171
35-44	86	10	5	140
45-54	84	11	5	188
55-64	83	10	6	138
65 lat i więcej	70	14	16	176
Miejsce zamieszkania				
Wieś	78	14	8	356
Miasto do 20 tys.	84	13	3	128
20-100 tys.	84	7	8	193
101-500 tys.	90	6	4	169
501 tys. i więcej mieszk.	86	7	7	106
Wykształcenie				
Podstawowe	70	17	13	274
Zasadnicze zawodowe	87	10	2	248
Średnie	89	6	5	327
Wyższe	92	5	3	102
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	90	8	2	43
Prac. umysł. niż. szczebla	89	2	8	86
Pracownicy fiz.- umysł.	85	10	4	91
Robotnicy wykwalifikowani	89	8	3	91
Robotnicy niewykwalifik.	80	14	5	37
Rolnicy	73	14	13	50
Pracujący na własny rach.	94	6	0	31
Bierni zawodowo				
Renciści	76	13	11	89
Emeryci	76	13	11	218
Uczniowie i studenci	92	8	0	55
Bezrobotni	85	14	1	111
Gospodynie domowe i inni	90	6	4	48
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	86	8	6	113
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	94	2	4	68
sekt. pryw. poza rolnict.	88	9	3	203
prywatnym gosp. rolnym	74	16	10	54
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	84	12	4	100
301-500	79	15	6	144
501-900	81	12	7	209
901-1200	92	4	4	114
Powyżej 1200 zł	87	10	3	68
Ocena własnych war. mater.				
Złe	76	15	9	252
Średnie	83	11	6	427
Dobre	90	6	5	272
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	68	14	18	56
Raz w tygodniu	81	12	7	470
1-2 razy w miesiącu	89	7	4	154
Kilka razy w roku	85	9	5	179
W ogóle nie uczestniczy	89	8	3	93
Poglądy polityczne				
Lewica	88	9	2	125
Centrum	88	7	4	271
Prawica	84	11	5	296
Trudno powiedzieć	74	14	12	260

Tabela 2. Jaka politykę powinna prowadzić Polska w Unii Europejskiej?
Czy, Pana(i) zdaniem, Polska w UE powinna: 1 - mieć stałych sojuszników, z którymi będzie trwale współdziałać; 2 - zawierać doraźne, niekiedy krótkotrwałe sojusze dla załatwienia konkretnych spraw

(%)

	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	67	18	15	952
Płeć				
Mężczyźni	68	21	11	451
Kobiety	66	15	19	501
Wiek				
18-24 lat	65	23	12	138
25-34	69	19	12	171
35-44	68	20	12	140
45-54	66	19	14	188
55-64	68	17	15	139
65 lat i więcej	64	10	27	176
Miejsce zamieszkania				
Wieś	63	19	18	356
Miasto do 20 tys.	66	18	16	128
20-100 tys.	70	16	13	193
101-500 tys.	69	14	16	169
501 tys. i więcej mieszk.	70	22	9	107
Wykształcenie				
Podstawowe	59	17	24	274
Zasadnicze zawodowe	69	17	14	248
Średnie	70	18	12	328
Wyższe	73	19	8	102
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	62	33	5	43
Prac.umysł.niż.szczebła	72	18	10	86
Pracownicy fiz.- umysł.	68	16	15	92
Robotnicy wykwalifikowani	66	23	11	91
Robotnicy niewykwalifik.	49	35	17	37
Rolnicy	63	15	22	50
Pracujący na własny rach.	84	11	5	31
Bierni zawodowo				
Renciści	73	7	20	89
Emeryci	66	13	21	218
Uczniowie i studenci	61	27	12	55
Bezrobotni	67	19	13	111
Gospodynie domowe i inni	63	20	17	48
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	70	19	12	113
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	74	21	5	68
sekt. pryw. poza rolnict.	64	24	12	203
prywatnym gosp. rolnym	64	17	19	54
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	75	13	12	100
301-500	63	20	16	144
501-900	69	19	13	209
901-1200	72	18	11	114
Powyżej 1200 zł	74	20	6	68
Ocena własnych war. mater.				
Złe	61	17	22	252
Średnie	67	18	15	427
Dobre	72	18	10	272
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	70	8	22	56
Raz w tygodniu	66	17	16	470
1-2 razy w miesiącu	70	20	11	155
Kilka razy w roku	67	19	15	179
W ogóle nie uczestniczy	63	21	16	93
Poglądy polityczne				
Lewica	76	15	9	125
Centrum	71	18	12	271
Prawica	69	20	11	297
Trudno powiedzieć	56	16	27	260